

Dosarul nr. 2ra-1804/19

Prima instanță: Judecătoria Strășeni sediul central (jud. T. Andronic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu, reprezentate de avocatul Dumitru Mîrzenco în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Ecaterinei Arhip și Mariei Corobceanu împotriva Ecaterinei Corobceanu și Primăriei sat. Vorniceni r-nul Strășeni cu privire la constatarea faptului acaparării porțiunii de teren, obligarea de a strămuta poarta și porțiunea de gard de pe linia de hotar, obligarea demolării construcțiilor, de a actualiza și stabili în natură hotarele terenului și de a întocmi actul de stabilire a hotarelor porțiunii de teren cu instalarea bornelor de hotar, înlăturarea obstacolelor în posesia lotului de teren, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu și menținută hotărârea din 20 iulie 2018 a Judecătoria Strășeni sediul central, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 7 decembrie 2016, Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Corobceanu și Mihail Corobceanu, intervenient accesoriu Primăria sat. Vorniceni r-nul Strășeni cu privire la obligarea demolării construcțiilor, de a strămuta gardul și de a înlătura obstacolele în folosința terenurilor, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că Mihail Corobceanu și Ecaterina Corobceanu, în mod violent față de vecini, fără a dispune de vreun drept asupra unei porțiuni de teren au îngrădit cu gard și poartă terenul proprietate publică (cale de acces) a UTA Vorniceni (adiacent cu gospodăria sa), care îl folosesc fără acordul autorităților locale.

Au remarcat că de nenumărate ori pârâții au fost somați să strămute poarta și gardul care îngrădesc acest teren, dar fără niciun rezultat.

Ca urmare, s-au adresat în vederea soluționării problemei la Primăria sat. Vorniceni r-nul Strășeni, care la 19 octombrie 2016, în temeiul dispoziției Primarului satului, a constituit o comisie responsabilă de soluționarea conflictului.

Astfel, la 20 octombrie 2016, membrii comisiei s-au deplasat la fața locului, însă pârâții nu au permis accesul în ogradă, fapt ce a împiedicat examinarea la fața locului a problemei.

Totodată, au evidențiat că din actele ce le-au fost aduse la cunoștință de Primăria sat. Vorniceni r-nul Strășeni, rezultă că pârâtul a inițiat procesul de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului aferent casei de locuit, iar planul geometric include și calea de acces (terenul litigios). Măsurările efectuate mai includ și o porțiune de teren acaparată din gospodăria Ecaterinei Arhip.

Așadar, latura 5-6 din planul geometric din 20 septembrie 2016, include localizarea la moment a porții metalice de care se folosește pârâtul, care de fapt îngrădește acest teren și limitează accesul la fântâna publică de care se folosește la moment doar familia lui Mihail Corobceanu.

Anterior, intrarea în gospodăria pârâților corespundea nivelului pct. 9-4 din planul geometric, în așa mod era asigurat accesul liber pentru orice persoană la fântâna publică.

Au învederat că îngrădirea terenului menționat, le împiedică în folosirea căii de acces, iar reieșind din caracterul și destinația publică a terenului litigios, orice persoană este în drept a se adresa instanței de judecată cu cerere de înlăturare a obstacolelor de pe proprietatea publică.

La fel, pârâții ilegal au mutat gardul care delimitează gospodăria lor de ce a Ecaterinei Arhip prin extindere cu un metru pe toată lungimea hotarului, diminuând astfel suprafața gospodăriei ultimei.

Au relatat că în perioada anilor 1988-1990, pârâții în mod samavolnic, prin violență și amenințări, în scopul însușirii rândului de copaci de salcâm care inițial erau în gospodăria ei au mutat gardul care delimita cele două gospodării.

Prin acțiunile pârâților au fost prejudiciați moral anume prin faptul că abuzul, violența și insultele manifestate de ei, au creat o stare de teamă, disconfort moral, emoțional și psihic care a durat o perioadă destul de lungă, mărimea căruia o apreciază în sumă de 10000 de euro pentru fiecare.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166-167 CPC, art. 364-367, 374, 377, 1422 Cod civil.

Au solicitat admiterea acțiunii, obligarea pârâților de a demola gardul și poarta situate pe latura 5-6 din planul geometric din 20 septembrie 2016 ce îngrădesc terenul, cale de acces, proprietate a UTA Vorniceni, în termen de 10 zile calendaristice din momentul devenirii irevocabile a hotărârii judecătorești, de a strămuta gardul care desparte gospodăria pârâților și a Ecaterinei Arhip conform situației inițiale, cu un metru spre interiorul gospodăriei pârâților pe toată linia de hotar în termen de 10 zile calendaristice din momentul devenirii irevocabile a hotărârii judecătorești și de a înlătura obstacolele la folosința acestor terenuri, încasarea din contul pârâților în beneficiul lor a echivalentului în lei la data

executării hotărârii a sumei de 10000 de euro pentru fiecare cu titlu de prejudiciu moral, precum și tuturor cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu au depus cerere de chemare în judecată concretizată împotriva Ecaterinei Corobceanu, Mihail Corobceanu și Primăriei sat. Vorniceni r-nul Strășeni, solicitând constatarea faptului acaparării de către Mihail Corobceanu și Ecaterina Corobceanu a porțiunii de teren cuprinse între laturile 4-5-6-7-8-4 din proiectul planului cadastral din 20 septembrie 2016, obligarea pârâților de a strămuta gardul și poarta situate pe latura 5-6 pe linia 4-9 din proiectul planului cadastral din 20 septembrie 2016, constatarea faptului acaparării de către Mihail Corobceanu și Ecaterina Corobceanu a porțiunii de teren cuprinse între laturile 2-3-4-2 din proiectul planului cadastral din 20 septembrie 2016, revendicarea în beneficiul Ecaterinei Arhip din posesia nelegitimă a pârâților a porțiunii de teren cuprinse între laturile 2-3-4-2 din proiectul planului cadastral din 20 septembrie 2016 cu obligarea pârâților de a strămuta gardul între gospodăria lor și gospodăria Ecaterinei Arhip de pe liniile de hotar 2-3-4 pe linia de hotar 2-4 din proiectul planului cadastral din 20 septembrie 2016, obligarea Primăriei sat. Vorniceni r-nul Strășeni în scopul actualizării și stabilirii în natură a hotarelor terenului cu nr. cadastral XXXXX, de a întocmi actul de stabilire a hotarelor pe loc a terenului, ținând cont de acapararea de către pârâți a porțiunii de teren cuprinse între liniile 2-3-4-2 din proiectul planului cadastral din 20 septembrie 2016 cu instalarea bornelor de hotar, încasarea din contul pârâților în beneficiul lor a câte 10000 de lei pentru fiecare cu titlu de reparare a prejudiciului moral și tuturor cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării litigiului, copârâtul Mihail Corobceanu a decedat, moștenitorul legal al averii rămase după decesul acestuia fiind Ecaterina Corobceanu.

Prin hotărârea din 20 iulie 2018 a Judecătoriei Strășeni sediul central, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu și menținută hotărârea primei instanțe.

Prima instanță și instanța de apel au reținut că Primăria sat. Vorniceni r-nul Strășeni, prin cererea nr. 144 din 28 iunie 2018, a indicat că nu dispune de informații concrete privind limitele hotarelor terenurilor deținute de părțile în proces.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că nu au fost prezentate careva acte de constatare la fața locului sau alte înscrisuri întocmite de reprezentanții administrației publice locale sau alte probe concludente și pertinente care să ateste cu certitudine faptul că Ecaterina Corobceanu și soțul acesteia Mihail Corobceanu au acaparat în mod samovolnic careva porțiuni din loturile de teren cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,3152 ha și respectiv, cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,08 ha.

Prin urmare, nu există un act de constatare a faptului că terenurile în litigiu deținute de către Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu în prezent au o suprafață

mai mică decât cea indicată în planurile geometrice în titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Totodată, instanțele de judecată au conchis că proiectul planului cadastral din 20 septembrie 2016, la care au făcut referire Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu, nu poate constitui o probă în sensul art. 112 alin. (1) CPC, or, înscrisul menționat este doar un proiect al planului cadastral (geometric) care are caracter tehnic, nefiind avizat și aprobat în modul prevăzut de lege.

La 22 iulie 2019, Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu, reprezentate de avocatul Dumitru Mîrzenco au declarat recurs împotriva deciziei din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia și casarea deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului au invocat caracterul arbitrar al procesului de examinare a probelor în raport cu pretențiile lor atât de către prima instanță, cât și de instanța de apel.

Având în vedere prevederile art. 123 alin. (6) CPC, au accentuat că instanța de apel eronat și contrar legii procesuale a conchis că deoarece proiectului planului cadastral din 20 septembrie 2016 este doar un proiect al unui plan cadastral (geometric) care are doar caracter tehnic, pentru cazul dat nu poate fi admis și reținut în calitate de mijloc de probă.

Au obiectat că instanțele de judecată la judecarea cauzei, în cazul când porțiunea de teren litigios face parte din domeniul public al unității administrativ - teritoriale Vorniceni, nu au ținut cont și nu au aplicat prevederile art. 11 alin. (2) lit. e) din Legea privind delimitarea proprietății publice nr. 29 din 5 aprilie 2018, nefiind aplicate nici prevederile art. 8 alin. (1) Cod civil.

Au menționat că prin referința depusă Primăria sat. Vorniceni r-nul Strășeni a recunoscut acțiunea înaintată de ele, deci a confirmat astfel faptul acaparării, îngrădirii ilicite prin strămutarea porții și a unei porțiuni de gard de către intimată a terenului cuprins între laturile 4-5-6-7-8-4 din proiectul planului cadastral din 20 septembrie 2016.

Având în vedere prevederile art. 10 alin. (1) și 11 Cod funciar, au obiectat că trecerea terenurilor ocupate de case, anexe gospodărești și grădini în proprietatea cetățenilor se legitimează prin act administrativ emis de consiliile respective ale administrației publice locale.

Astfel, prima instanță a trecut cu vederea și nu a dat nicio apreciere celor invocate de Ecaterina Arhip și confirmate de reprezentantul Primăriei sat. Vorniceni r-nul Strășeni, precum că în calitate de act administrativ de împrumut a cetățenilor sat. XXXXX cu pământ conform art. 11 Codul familiei, în mai multe titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cetățenilor sat. XXXXX, eliberate la începutul perioadei de împrumut a cetățenilor cu pământ, este indicată decizia primăriei nr. 1 din 25 februarie 1993, decizie care de fapt nu există și careva date cu privire la această decizie în arhiva raională lipsesc.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat prevederile art. 152 alin. (1) și (2) din Legea cadastrului bunurilor mobile, prevederi legale care guvernează relațiile proprii prezentei spețe în raport cu pretențiile înaintate de

către dânsule și nici nu au luat în calcul că terenurile din intravilanul sat. XXXXX r-nul XXXXX nu au fost supuse înregistrării primare masive. Deci, se impune imperativ cerința legii, ca prealabil în proprietății lui Constantin Botnari cu teren în natură și eliberării actelor de proprietate de către administrația publică locală, urmau să fie stabilite la fața locului hotarele de teren, adică stabilite în natură, coordonate cu proprietarul și proprietarii terenurilor adiacente, cu întocmirea actului de stabilire a hotarelor fixe.

Totodată, au reiterat că, contrar prevederilor pct. 18 din Regulamentul cu privire la formarea bunurilor imobile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 61 din 29 ianuarie 1999 (în vigoare la momentul depunerii cererii de chemare în judecată), administrația publică locală nu a întocmit actul de stabilire a hotarelor în natură, prin urmare, este cert și nu poate fi contestat faptul că terenul atribuit inițial în proprietate lui Constantin Botnari cu nr. cadastral XXXXX, care în prezent constituie proprietatea Ecaterinei Arhip, este înregistrat în Registru bunurilor imobile cu hotare generale.

În acest context, au învederat că hotarele acestui teren în prezent, fiind de fapt convenționale și măsurate anterior cu ruleta de pânză sau crăcana, nu redau suprafața și hotarele concrete ale imobilului, inclusiv acapararea porțiunii de teren litigioase de către intimați.

Având în vedere prevederile art. 152 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor mobile, au considerat că prima instanță urma să oblige Primăria sat. Vorniceni r-nul Strășeni să stabilească hotarele fixe ale terenului cu nr. cadastral XXXXX pentru actualizarea planului geometric al terenului respectiv.

La 9 septembrie 2019, Primăria sat. Vorniceni r-nul Strășeni a depus referință la recursul declarat de Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu, solicitând admiterea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 7 mai 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 229 vol. I), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 22 iulie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu, reprezentate de avocatul Dumitru Mîrzenco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele

indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu, reprezentate de avocatul Dumitru Mîrzenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu, reprezentate de avocatul Dumitru Mîrzenco urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ecaterina Arhip și Maria Corobceanu, reprezentate de avocatul Dumitru Mîrzenco.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat